

Aan:
Gemeente De Fryske Marren
Gemeente Heerenveen

T.a.v.:
College van B&W
Gemeenteraadsleden
Fracties gemeenteraad
Griffie

Afzender:
Trainingsstal P. Sibma vof
Hippisch Centrum Stal Sibma

Fam. P. Sibma
Binnendyk 11a
8461 LD Rottum

Rottum, 15 januari 2024

Geacht college van B&W, fractieleden, raadsleden,

Via dit schrijven willen wij onze zienswijze en zorgen kenbaar maken ten aanzien van het voornemen van de colleges van B&W in de gemeente De Fryske Marren en de gemeente Heerenveen, een langdurig AZC te realiseren op de locatie Rottum Oost.

Wij willen vooropstellen dat we het standpunt delen dat daadwerkelijke oorlogsvluchtelingen een veilig heenkomen moeten kunnen krijgen. In deze brief willen we met name onze zorg kenbaar maken over de voorgenomen plannen aangaande een mogelijk AZC op de locatie Rottum Oost, waarbij we in dit schrijven inzoomen op de volgende punten:

- **Uitvoeren van de taak van de gemeenteraad en de politieke processen**

Definitie gemeenteraad volgens de Van Dale

ge·meen·te·raad (*de; m; meervoud: gemeenteraden*)

1volksvertegenwoordigend college aan het hoofd van een gemeente

Op basis van de gang van zaken kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat het college van B&W en de gemeenteraad het risico lopen dat ze hun primaire taak als volksvertegenwoordiger in dit proces verzaken.

Definitie volksvertegenwoordiger volgens de Van Dale

volks·ver·te·gen·woor·di·ger (*de; m/v/x; meervoud: volksvertegenwoordigers*)

1iem. die het volk vertegenwoordigt; = parlementariër

Het college, de gemeenteraad en de raadsleden hebben een primaire taak, namelijk de mening van de bevolking vertegenwoordigen en verdedigen waar nodig. Des te groter is onze verbazing dat er bewust voor is gekozen ten aanzien van voorliggende plannen geen draagvlakonderzoek uit te voeren in de gemeenschappen die grenzen aan de locaties die zijn onderzocht. In de gekozen procedures in de besluitvorming blijkt op geen enkele manier dat de mening en gevoel bij de bevolking serieus genomen is of wordt. In een samenleving waarin vertrouwen in de politiek ernstig onder druk staat, de afgelopen verkiezingen een flinke verschuiving in de gevestigde orde laten zien, zou de gemeente de handschoen nu juist moeten oppakken om vertrouwen te herstellen en te vergroten. Door te

communiceren op momenten die een laag bereik zullen genereren (in/kort na de zomervakantie, daags na de landelijke verkiezingen), locaties voor inspraak niet centraal te organiseren (Lemmer op 17/1), lijkt actief gestuurd te worden op minimaliseren van geluid uit de samenleving door de inspanning van bevolking te maximaliseren. De communicatie rondom de plannen in het dorp Rottum is ronduit schandalig. Inwoners en bedrijven zijn niet of half geïnformeerd. Hier vallen wij ook onder. In een antwoord op vragen die hierover zijn gesteld door een gemeenteraadslid valt terug te lezen: “Dat op basis van onder meer uitzicht en afstand in combinatie met belang de afweging is gemaakt om deze adressen een brief te sturen.”

De voorgenomen plannen zijn ingrijpend in de leefomgeving en voor ondernemers (zie volgende punt veiligheid). Dit hoort serieus te worden genomen. Door de wijze van communiceren en de nonchalante houding richting de samenleving, treedt het college/de raad haar primaire taak met voeten, namelijk het vertegenwoordigen van het volk.

Op de webpagina's van De Fryske Marren en Heerenveen is de informatie inmiddels beter te vinden. Hierop staat op de pagina van de gemeente De Fryske Marren vermeld:

“De locatie ten westen van Heerenveen komt als meest geschikt naar voren op basis van geanalyseerde omgevingsaspecten, richtlijnen van het COA en de gemeente, en onderwerpen met betrekking tot verkeer, stedenbouw, financiën en ruimtelijke procedures. Doorslaggevend zijn hierbij de grondposities. Bij deze locatie is de grond al in eigendom van partijen die mee willen werken aan de ontwikkeling van een woonwijk.”

In deze overwegingen komt op geen enkele wijze concreet inzicht draagvlak onder de bevolking naar voren. Om een volledig beeld te hebben, is deze dimensie in een locatieonderzoek in onze optiek onontbeerlijk uit te voeren middels een bindend draagvlakonderzoek in de aangrenzende dorpen danwel een referendum. Hierbij gaat speculatie op grondposities van investeerders (o.a. Interra Beheer BV, lees Heijmans) voor op belang van inwoners/omwonenden. Uitsluitend een voorkeur uitspreken op basis van “aanwezige grondposities” bij een dergelijk ingrijpende plannen geeft absoluut geen blijk van respect voor omwonenden.

Uiteraard willen deze “partijen” meewerken, deze zitten al jaren te wachten op winst op hun grondposities die ze jaren geleden hier hebben gekocht in verband met de toen (tegen de wens van inwoners in) overeengekomen bestuursovereenkomst. Dat deze belangen het zwaarst wegen voor het kiezen van deze locatie is ronduit schandalig.

Voor de locatie in Balk zijn met betrekking tot de verlengingen in 2021 en recent draagvlak onderzoeken gehouden. Het getuigt van geen respect dat bij de vestiging van een AZC dat fors omvangrijker is dan in Balk waarbij ook nog eens sprake is van een langdurig karakter, de gemeente hier nu volledig aan voorbij gaat.

- **Het waarborgen van de veiligheid van inwoners en hun eigendommen**

Politie Fryslân is helder, een nieuw AZC is niet te handelen binnen de capaciteit en werkdruk in het korps. In de vraag/antwoord documenten wordt over het advies van politie gezegd:

Voor de mogelijk geschikte locaties m.b.t. Heerenveen is de politie gevraagd advies uit te brengen. Dat advies wordt bij de afweging van de gemeenteraad betrokken.

Hoe serieus is de gemeente voornemens het advies van de politie te nemen? Dit geldt voor zowel De Fryske Marren als Heerenveen.

Aangetast worden in gevoel van veiligheid heeft veel impact. Tientallen kinderen fietsen dagelijks naar school over de Rottumerbrug. Het gegeven advies van politie geeft geen enkel comfort als het

gaat om veiligheid. Risico's op dit gebied kunnen niet simpelweg genegeerd of gebagatelliseerd worden. In Budel/Cranendonck is veel overlast langs fietsroutes en kunnen scholieren hier niet meer veilig langs fietsen. Het NS station in Maarheeze is gesloten, nadat permanente beveiliging op het perron en in de treinen onvoldoende effect sorteerde tegen overlast van asielzoekers. Ondernemers in de middenstand van Maarheeze zijn radeloos vanwege de hoge aantallen winkeldiefstallen, vernielingen en bedreigingen. Hoe gaan de gemeentes De Fryske Marren en Heerenveen de veiligheid van kinderen/bevolking/ondernemers hier garanderen? Tuurlijk, we kunnen niet iedereen over een kam scheren, de slechten verpesten het voor de goeden, etcetera, maar de kop in het zand steken voor de realiteit is nog veel erger. ***De burgemeester van Cranendonck heeft niet voor niets een noodkreet aan de staatssecretaris gedaan om de opvang aldaar te sluiten.***

Voor ons als ondernemers in de hippische sector met manege activiteiten is de veiligheid van onze klanten, die juist veelal vanuit Heerenveen komen op de fiets, meisjes tussen 11-16 jaar, cruciaal. Hier zit een groot afbreukrisico voor onze bedrijfsvoering, en bovenal het gevoel van veiligheid binnen onze samenleving, als hun veiligheid niet gegarandeerd kan worden. Onze klanten vanuit Heerenveen (ca 50% van onze omzet) kiezen voor ons bedrijf juist op basis van de veilige rechtstreekse fietsroute. Wij zien hier een groot afbreukrisico.

Door het bij elkaar brengen van getraumatiseerde mensen uit diverse culturen kunnen we er niet omheen dat risico's gaan toenemen.

Uit eerder gepubliceerde onderzoeken bleek de veiligheidsbeleving en cijfers niet overeen te komen, de beleving van afgenomen veiligheid was groter dan de werkelijke criminaliteitscijfers. Echter, dit betreft onderzoeken tot en met 2019. De instroom is nu vele malen groter, en op 22 maart 2023 publiceert De Telegraaf uit vertrouwelijke cijfers van COA waaruit blijkt dat de AZC's zuchten onder agressie van bewoners. De criminaliteit/overlast cijfers explodeerden begin vorig jaar. Bovendien is de samenstelling van bewoners van een AZC van grote invloed op deze cijfers. Juist hier bestaat nog onduidelijkheid over.

Dat Politie Fryslân negatief adviseert, hoort onzes inziens derhalve zwaar mee te wegen. Het zou zelfs al reden genoeg moeten zijn de plannen in de ijskast te zetten. Zeker in combinatie met de recente verkiezingsuitslagen. Bij deze verkiezingen is het immigratie vraagstuk doorslaggevend geweest voor velen in de keuze, dit is in De Fryske Marren en Heerenveen niet anders. De uitslagen van de lokale stembureaus bevestigen dit.

- **Voortschrijdend inzicht COA**

Op 22 december jongstleden publiceert het COA op haar eigen website coa.nl een nieuwsbericht met de titel:

"Het COA ziet toekomst voor kleinschalige opvang."

Hierin schrijft het COA: *"Kleinschalige opvang is duurder dan opvang met grote getallen en behoorde tot nu toe niet tot de financiële mogelijkheden. Maar, net als onze samenwerkingspartners, merkt het COA dat kleinschaligheid belangrijk is voor lokaal draagvlak en nodig is om meer verspreide, langdurige locaties te krijgen..... Kleinschalig zijn alle locaties tot ca 150 plekken of minder.....Het COA gaat graag met gemeenten en andere samenwerkingspartners in gesprek over hoe we samen reguliere kleinschalige opvang goed voor elkaar krijgen."*

Met andere woorden: het plan zoals nu wordt voorgesteld door De Fryske Marren en Heerenveen met 450 plekken, is achterhaald. Inmiddels ziet COA in dat deze schaalgrootte zorgt voor te weinig draagvlak waardoor nu de voorkeur uitgaat naar kleinschalige opvang, wat, volgens COA zelf, ook de integratie van de bewoners ten goede komt.

Het nu voorliggende plan doet simpelweg geen recht aan de huidige inzichten op basis van COA zelf, creëren van draagvlak in de samenleving en bovenal de kwaliteit van integratie voor vluchtelingen.

Kortom:

Welke belangen spelen er nu echt? Durft het college, de raad en de raadsleden de moed te tonen daadwerkelijk naar haar burgers te luisteren? Hun belang te dienen, ook als het betekent dat je standpunten moet wijzigen of aanpassen. Daadwerkelijk het gesprek aangaan, de mensen serieus nemen. Uit de vraag en antwoord documenten blijkt ten eerste dat er geen concreet verzoek ligt vanuit het demissionaire kabinet voor dergelijk AZC en er vooral weerstand op de omvang van het voorgenomen AZC. Terwijl het COA zelf inmiddels ook al een gewijzigd standpunt heeft omtrent schaalgrootte van de AZC's? Waaruit blijkt dat deze schaalgrootte niet meer passend is in samenleving en ten koste gaat van draagvlak en integratie? Waarom dan toch doorzetten? Heb moed, toon lef en neem de zorgen van de inwoners en ondernemers bloedserieus. Dat is de kern van uw werk, daarvoor bent u gekozen en benoemd.

Als ondernemer is het belangrijk investeringsbeslissingen te nemen op basis van een goed fundament. Hiervan is naar onze mening nu in het geheel geen sprake. In hoofdlijnen:

- COA zelf geeft inmiddels de voorkeur aan kleinschalige opvang tot 150 plekken.
- Politie Fryslan is negatief;
- Er is onduidelijkheid over de samenstelling van de bewoners van het AZC, waarbij bekend is dat die samenstelling cruciaal is voor veiligheid;
- Er is geen draagvlakonderzoek onder de omwonenden en inwoners van de aangrenzende dorpen uitgevoerd;
- Qua locatie is Joure in De Fryske Marren minstens zo passend blijkt uit het locatieonderzoek;
- Gemeente Heerenveen heeft een alternatieve locatie voorhanden.

De invloed van grote projectontwikkelaars die graag hun projectwinsten op de destijds aangekochte speculatieve grondposities wegen ogenschijnlijk zwaarder dan bovenstaande onzekerheden en bovenal de eigen burgers, ondernemers, voortschrijdend inzicht van het COA en een zorgvuldige besluitvorming.

Daarom verwachten wij de volgende acties van het college en de gemeenteraad van Heerenveen dat het voorliggende plan op basis van de genoemde onzekerheden, onduidelijkheden en last but not least de recente publicatie van COA omtrent de nieuwe voorkeur voor kleinschalige opvang waardoor de huidige omvang en locatie achterhaald zijn, wordt afgewezen. Dan wel dat voordat het voorgenomen plan ter stemming wordt gebracht, aanvullend de volgende voorwaarden vooraf worden verbonden aan het huidige voorstel voordat het ter stemming kan worden gebracht:

- Inzicht in de negatieve gevolgen voor inwoners/omwonenden als college en raad van de gemeente Heerenveen tegen de voorgenomen plannen/locatie Rottum Oost stemmen.
- Een bindend draagvlakonderzoek onder omwonenden en inwoners van aangrenzende dorpen.
- Compleet, bindend, veiligheidsplan gebaseerd op locatie Rottum Oost (niet achteraf zoals Heerenveen voorstelt).

In afwachting van uw reactie verblijven wij,

Piet Sibma
Rianne Sibma-de Vries

Trainingsstal P. Sibma vof
Hippisch Centrum Stal Sibma